

Posudek rigorózní práce Jaroslavy Marešové
Álvar Núñez Cabeza de Vaca: cesta a proměna
(Naufragios)

Mgr. Jaroslava Marešová předložila talentovanou a vyzrálou literárněhistorickou studii, která byla v roce 2009 obhájena jako diplomová práce a uznána k předložení jako práce rigorózní. K celkové zdařilosti práce přispěly tři předpoklady: mimořádné bohatá prostudovaná odborná literatura; promyšlené a jasné rozvržení tématu; schopnost uvidět určitý teoretický nebo interpretační problém.

Zajímavě pojaté jsou již vstupní kontextové kapitoly, věnované historické a literární dobové situaci: nesnaží se o pozitivistický souhrn informací, nýbrž o pochopení kulturního významu setkání Evropanů s novým kontinentem, s oporou v podstatných studiích (S. Zavala aj.). V pasáži o literárním kontextu je již naznačen jak dokumentární, tak literární význam žánru zpráv o Novém světě (*relaciones*), který bude osou dalšího výkladu.

Výklad setkání protagonisty s indiánským světem ve *Ztroskotání* se soustřeďuje k stěžejní interpretační myšlence: z příběhu o cestě jako návratu se stane příběh o cestě jako proměně (s. 42). To je podle mého názoru postřeh v syžetové rovině významný pro celou hispanoamerickou literaturu, v níž se romány postupně odkloní od výchozího syžetu evropské provenience (zde odysseovské) a místo cílevědomé cesty či směřování k úspěchu se jako podstatný ukáže příběh nalezení sebe sama v kontextu setkání různých kultur (např. v Riverově *Víru*).

Kulturní proměna hrdiny je pronikavě postižena nikoli jako jednorozměrná akulturace, ale jako transkulturace obsahující dynamiku vzájemného působení kultur v osobní situaci konkrétního člověka. Výborný je závěrečný postřeh o duchovním míšenectví, jímž autorka vlastní interpretací přesáhne citované pojetí Tzvetana Todorova.

V práci se sekundární literaturou oceňuji jak profesionální zvládnutí, tak právě schopnost nadhledu a vlastního přínosu. Studie je napsaná pevnou rukou, vyzrálým odborným stylem. Práce Mgr. Jaroslavy Marešové odpovídá nárokům kladeným na rigorózní práci.

22. března 2010

prof. Anna Housková